

Seat No _____

No. of Printed Pages:2

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.A (3rd Semester) Examination

Wednesday Date 5-12-2018

Time: 02:00 P.M to 05:00 P.M

Subject: Sanskrit Code: UA03CSLT05

अभिज्ञान शाकुन्तलम् - कालिदास

Total Marks: 70

प्रश्न-१ नीचेनामांशी ओष्ठ पञ्च त्रय श्लोकोनो अनुवाद करो.

१८

(१) ग्रीवाभङ्गाभिरामां मुहुरनुपतति स्यन्दने दतदृष्टिः

पश्चार्धेन प्रविष्टः शरपतनभयाद् भुयसा पूर्वकायम् ।

दर्शयार्थावलीढैः श्रमविवृतमुरवभ्रंशभिः कीर्णवत्सो

पश्योदग्रप्लुत्वादियति बहुतरं स्तोकमुखी प्रयाति ॥

(२) अनाभ्रातं पुष्पं, किसलयमलूनं कररूहे-

रत्नाविद्धं रत्नं मधु नवमनास्वादितरसम् ।

अरवण्डं पुण्यानां क्लृप्तमिव च तद्गुपमनधं

न जाने भोक्तारं किमिहः समपस्थास्यति विधिः ॥

(३) यास्यत्यद्य शकुन्तलेति हृदयं संस्पृष्टमृत्कण्ठया

कण्ठःस्तम्भितबाष्पवृत्तिकलुषशिचन्ताज्जड दर्शनम् ।

वैक्लव्यं मम तावदीदृशमहो स्नेहादरण्यौकसः

पीडयन्ते गृहिणः कथं नु तनयाविश्लेषदुःखैर्नवैः ॥

(४) भवन्ति नम्रास्तरवः कलागमै-

नर्वाम्बुभिर्दुरविलम्बिनो धनाः

अनुदुताः सत्पुरुषाः समृद्धिभिः

स्वभाव एवैष परोपकारिणाम् ।

(५) शैलानामवीरोहतीव शिखरादु भज्जतां मेदिनी

पर्णाभ्यन्तरलीनतां विजहति स्कन्धोदयात्पादपाः ।

संतानातनुभावनष्टसलिला व्यक्तिं भजन्त्यापगाः

केनाप्युत्क्षिपतेव पश्य भुवनं मत्पारिवर्तमानियते ॥

अथवा

[1]

[P.T.O.]

પ્રશ્ન-૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ સસંદર્ભ સમજાવો.

૧૮

- (૧) કિમિવ હિ મધુરાણાં મણ્ડનં નાકૃતીનામ્ |
- (૨) પરિહાસવિજલ્પતં સખે પરમાર્થેન ન ગૃહ્યતાં પચઃ |
- (૩) ચક્રવાકવધૂઃ આમન્ત્રયસ્વ સહચરમ્ | ઉપસ્થિતા રજની |
- (૪) અર્થો હિ કન્યા પરકીય એવ |
- (૫) ભગવતિ વસુન્ધરે દેહિ મે વિવરમ્ |

પ્રશ્ન-૨. 'કાલિદાસનું જીવન અને કૃતિઓનો પરિચય આપો.

૧૭

અથવા

પ્રશ્ન-૨. 'અભિજ્ઞાન શાકુન્તલમ્' નું મૂળ દર્શાવી, મહાકવિ કાલિદાસે કરેલા પરિવર્તનોનું ઔચિત્ય દર્શાવો. ૧૭

પ્રશ્ન-૩. 'અભિજ્ઞાન શાકુન્તલમ્' નાટકનો થોથો અંક શ્રેષ્ઠ છે. આ વિધાનની ચર્ચા કરો. ૧૭

અથવા

પ્રશ્ન-૩. શકુન્તલાનું પાત્રાલેખન કરો. ૧૭

પ્રશ્ન-૪. નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ટૂંકનોંધ લખો.

૧૮

- (૧) 'અભિજ્ઞાન શાકુન્તલમ્' - શીર્ષક
- (૨) ભ્રમરબાધા પ્રસંગ
- (૩) પુત્રપિણ્ડપાર્લનવ્રત નું મહત્વ
- (૪) હંસપદિકાનું ગીત

—X—

[૨]